

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
njem na dom

za celo leto 3 gld.—kr.
pol leta 1 " 60
četr leta 80 "

Naročnina se pošilja
opravnosti v škofijsk.
posloju (Bischofshof).
Dležniki tisk., društva
dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste
prodaja knjigar Nôvak
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejevajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrsti
ce, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v poduk.

Dvojna gosposka v deželi.

(Govor poslanca g. Hermana v deželnem zboru v Gradcu.)

II. Kedar štajerski poslanci sklenemo kako postavo, vselej pristavimo besede: „moj (cesarjev) minister ima naloženo da ovo postavo izvrši“, t. j. v dјansko veljavno spravi. Kratke te besede živo dokazujo, v kakem narobe svetu se nahajamo. Kdo pristavlja ove besede postavam? Deželni zbor, dežela štajerska. Za koga jih pristavlja? Za državo, t. j. za državne ministre na Dunaju; ali to je narobe svet; kajti v tem slučaju dežela štajerska daja zaukaze — celi državi ali cesarstvu! Prav za prav bi imeli dunajski ministri izvrševati samo sklepe dunajskega državnega zabora, v zadeve 17 posameznih dežel pa bi se naj ne vtikali, pa tudi ne od njih zaukazev sprejemali. Zakaj pa se vendarle ta narobe svet godi? Zato, ker deželni zbor štajerski nima več sam tiste oblasti, ki bi deželne postave izvrševala, to pa zato ne, ker je centralistična sistema tisto oblast deželam vzela in dunajskim ministrom vteknola. Iz tega pa je jasno, da dežele svojih domačih, deželnih zadev ne opravljajo same, da so postavljene pod jerobstvo dunajskih ministrov, ki sedaj iz Dunaja opravljajo znotranje zadeve vseh 17 posameznih dežel, kako? No, to čutimo vsi!

Ako pa deželni zbor nima oblasti, da bi svoje sklepe tudi v dјansko veljavno spravljal, ako pogreša izvrševalno gosposko, katera bi jemu odgovorna bila, potem je on res to, kar je vojak brez puške in sablje! In to je narobe svet!

Na dalje, kdo pa predлага naše deželne postave svitlemu cesarju v potrjenje? Morebiti kak deželni minister v Graden, ki je deželi in jenemu deželnemu zboru odgovoren? Nikakor ne, ampak to vse opravlja kak minister na Dunaju, ki pogosto naše dežele in jenih potreb še ne pozna, se za nje malo ali nič ne briga, če jih že nalašč ne zanemarja. Naposlед kdo podpisuje zraven svitlega cesarja naše deželne postave? Zopet kak dunajski minister. Koga prosimo, da nam deželne postave potrdi? Morebiti deželnega vladarja?

Ne, ampak avstrijskega cesarja. Sedanji deželni red ne pozna več štajerskega vojvoda, ampak le avstrijskega cesarja. Sicer pa smo že tako omamjeni, da smo zraven cesarja skoro pozabili na štajerskega vojvoda, ali vsled tega tudi na samostalnost štajerske dežele. Res sicer je, svitli cesar in pa štajerski vojvod sta ena in tista oseba. To je res; vendar to nikakor ne brani, da nebi bilo to, kar svitli cesar zapovedujejo, različno od tega, kar bi imel pri nas štajerski vojvod zaukreževati. Za blagor štajerske dežele bi imeli svitli cesar v prvi vrsti ne kot avstrijski cesar, ampak kot štajerski vojvod skrbeti. Ali ravno to prav storiti, brani nesrečna centralistična sistema. Vselej se nam med deželo, t. j. med štajerski zbor v Gradišču in med štajerskega vojvoda vrvajo cesarski ministri na Dunaju. In to je narobe svet! Kajti vladar in oblastnik naše dežele so svitli cesar le kot štajerski vojvod! Čem bolj tedaj v cesarju pozabimo štajerskega vojvoda, tem več deželne samostalnosti zapravimo in zgubimo! Žalibog, da se nahaja mnogo našincev, ki to želijo; tem slabim sinom naše dežele veljajo besede: Gospod, odpusti jim, ne vejo, kaj delajo! [Klici: oho — smeh.]

Cerkvene zadeve.

Sedemdesetletnico so na Markovo veselo obhajali č. g. Marka Glaser pri sv. Petru pod Mariborom. Blagodušni na vse strani mnogozaslužni, za čast božjo in blagor Slovencev vselej vneti gospod so sedaj stari 70 let, so duhovnik 47 let, župnik 34 in kanonik 17 let. Nekdo jim je latinski tako čestital: Multa tulit fecitque puer, ter multa sacerdos — Abstinuit multis, parcus sibi, largus egenti — Aeterna hinc Illi merces et gloria coeli! Bog nam jih obrani še mnoga leta!

Na Polenšaku pri Ptiju so se osnovale pobožne bratovščine stanovske; možev se je dalo vpisati 100, žen 180, fantov 70 in toliko deklet!

Župniki so do sedaj morali vsako leto enkrat izkazati svetnej gosposki, koliko ljudi je bilo v

župniji rojenih, poročanih, koliko jih je umrlo, vse razvidno po spolih, starosti in boleznih — sitno, mudno delo. Ali pisarij še ni bilo zadost; sedaj so jim naložili isto delo 4 krat v letu; vsaki četrt leta morajo napisati in odposlati omenjene izkaze! Euntes in universum mundum scribite . . . Korist pomnožene pisarije bo težko kdo priznal!

Č. g. Karol Kljun, vikariat stolne cerkve v Ljubljani, izvrstni pridigar, pridni spovednik, duhoviti dopisatelj v dunajskem Vaterlandu, prvi urednik edinega večjega slovenskega konservativnega lista „Slovenec“, neustrašljivi zagovornik cerkvenih pravic in slovenskega naroda, ravnokar po trdi borbi izvoljeni zastopnik Slovencev za mestni zastopljivljivost v notranjem Kranjskem zakaj? Zato, ker so prestatvo čvrstega moža zahtevali — nemčurji. Škof so tem ustregli in zato jih sedaj hvalijo vsi nemški in judovski liberalci in pisači in frajmavrerji po vseh svojih novinah. Ubogi Slovenec nima nikder zaslombe, vse ga zatiruje — še cerkveni knezi mu niso ljubi. To je žalostno za Slovence in za sv. katoliško Cerkvo pri nas!

Nova cerkva v Frauheimu je dozidana in bode sred leta od milostljivega knezoškofa posvečena.

V Jeruzalemu in Sveti deželi se je sveto leto pričelo še le meseca decembra 1875 in bode po posebnem dovoljenju sv. Očeta še trpelo v letu 1876.

Dober sad svetega leta. Nek pijanec je lani ob koncu svetega leta g. fajmoštru obljudil, da ne bode nikdar več žganja pil. Črez nekaj časa jih sreča; že od daleč ga pozdravijo in vprašajo, kako se mu kaj godi, in ali svojo obljubo dopolnuje ali ne? „Spolnil sem vse“, pravi, „pa težko, celo s sekiro sem se moral bojevati. Še ni dolgo, pravi dalje, sem domu prišel že in truden. Stara navada me je peljala v kot, kjer je bila flaška z žganjico shranjena, in nekaj kapljic se je še videlo v njej. To je pač malo, si mislim, to me bo nekaj poživilo; pa moja obljava mi zdajci v misel pride, in flaško postavim v kot nazaj. Vendam mira ne najdem. Samo od sebe se primeri, da drugokrat v tisti kot pridem, flaško v roke vzamem, zatič izmakinem in flaško povoham. Oh, kot nova kri mi teče po vseh udih. „Mož beseda“, mi vest na glas pravi, „obljube prelomiti ne smeš“, in flaško postavim v kot nazaj in proč odidem. In glej! sam zlodej me pa v tisti kot prinese, imam tam nekaj iskati — in flaška je že pa v rokah. Naenkrat se pa tudi ustrašim, ker sem tako slab, da zavolj par kapljic žganjice ne morem svoje grešne navade premagati, in flaško yržem skoz okno na natol — stopim bliže, da bi z veseljem gledal razbite črepinje, — ali glej! flaška leži cela med kamenjem. „Tu pa vendar mora hudir svojo tacu zraven imeti“, sem na glas zakričal, „zgrabim sekiro, in stolčem flaško v drobiš — Tako sem z božjo pomočjo tega svojega malika premagal in pokončal.“ „Danica“.

Gospodarske stvari.

Špinača in jene sorte.

M. 1. Navadna špinača (*Spinacia oleacea*). Navadna špinača je dvojne sorte: a) z bodečim in b) z gladkim semenom. Rastlina je jedno- ali dveletna. Prva sorta z bodečim semenom ima bolj široko perje in je bolj priljubljena od druge sorte. Seje se špinača ali iz proste roke ali pa, da jo je mogoče bolj čisto pleti po vrstah 6 — 8 palcev vsaksebi, od meseca marca do konca septembra v rahlo, močno zemljo, ktero je treba posebno po letu večkrat dobro zamakati. Poletno setev sejejo radi na hladne kraje, ker je rastlina jednoletna in pri hudi vročini rada v seme gre. Setev za prezimovanje najboljše stori, ako se od konca avgusta do srede septembra poseje, ker je to najpriljnejši način si špinače za zimsko in spomladansko kuho prirediti. Zalivanje gred z gnojnico pred setvijo in nekoliko tednov po setvi o deževnem vremenu špinači bolje stori, kakor gnojenje z črstvim gnojem. Špinača ljubi prav za prav prstenito že dalj časa obdelciano povrtno zemljo.

Seme se navadno od zimske setve izreja. Izberajo se tiste, na kterih najkrepkejše rastlike pa ne pregosto stojí. Potem se one rastline z moškim cvetom po cvetu popipljejo, da se morejo semenite ženske rastline bolj krepko razviti. Seme obdrži dve do tri leta kalivno moč. Špinača se navadno kot zelena prikuha in le redkokrat v juhi potrebuje. Semenska steba se navadno z palčicami podpiraje in se potem, ko je spodnje seme dozorelo, v male snopiče povežejo in na suhem prostoru v popolno dozorevite obesijo.

2. Španjska ali poletna špinača (*Tragonia esparsa*). Ta špinača je posebno v vročem poletju, ko navadna špinača in sploh zelené prikuhe pohajati jamejo, vse priporočbe vredna. Ko se ta rastlina na vrtu v prsteniti zemlji enkrat zaplodi, potem se od leta do leta sama ob sebi zaploja. Sicer se mora pa seme v gnojno gredo ali pa v lonec posejati in sploh na toplem držati. Ko sadike nekoliko odrastejo, se v prav mastno rablo zemljo presadijo po tri črevlje vsaksebi in nekoliko dni z steklovino pokrijejo, da hitrejše rastejo. Ko rastline tla pokrijejo, kar se navadno meseca julija zgodi, se vršički in perje za prikuho potrgajo, kar se navadno vsakih 8 — 14 dni zgoditi sme, tako, da nekoliko rastlin zadostuje jedno hišo letu in dan z špinačo preskrbeti.

(Konec prihodnjic.)

Vinogradno kolje postaja čedalje bolj dragoo. Tisoč smrekovega, hojevega ali borovega kolja stoji v Maribora sedaj 8 fl. in preden se v vinogradu postavi, gotovo svojih 10 fl. V 30 — 40 letih je treba 6 — 8 krat kolje ponoviti, ker skoro vsako v 5 letih toliko strohni, da ne sodi več v vino-

grad. Računimo na oral 6000 trsov; ti potrebujejo vsaj ravno toliko kolov. Oral nakoljenega vinograda stane tedaj enkrat 60 fl. in 6—8 krat dobrih 350—480 fl. To so že precej občutljivi stroški. Da bi jih vinogradniki nekoliko zmanjšali, začeli so se različnih pripomočkih posluževati.

Nekateri so namesto borovega začeli jemati bolj trpežno kolje: kostanjevo, hrastovo, mecesovo. Tako kolje res več časa trpi, pa je tudi toliko bolj drago; dobiček ni ravno znaten. Drugi namakajo ošpičeno kolje v vremem smolnjaku. V ta namen se vzame primeren kotel s smolnjakom, ki bodi mogoče redek in ne pregost. Kotlu se nekoliko od hiše na strani zakuri tako, da smolnjak sicer vre pa vendar v plamen ne vhaja. V tako vrelo smoljevino se sedaj stavijo zaporedom koli in se nekaj časa v njej puščajo, da se smolnjaka napijejo. Vendar kolje mora biti staro, ne novo, dobro izsušeno, ne mokro in že ošpičeno; sicer je delo zastonj. Moker kol v smolnjak načočen še hitreje trohni. Smoljenje kolov je sicer nosu nadležno pa za vinogradnikovo mošnjo koristno delo. Kolje mu trpi po 8 let. — Drugi, zlasti Nemci ob Rajnu, kder 1000 borovih kolov velja svojih 30—40 fl., in včasih še jih dobiti ni, so začeli kolje na spodnjem koncu, ki v zemljo pride, pomakati z mednim vitrijolom (Kupfersyritiol), kakor se na primer dela pri železniških tramčeh ali švelarjih. Tako kolje obstaja 10—12 let v zemlji. Nek Nemec je leta 1862 dal novo borovo kolje zamočiti s krejosotom (mesohranivcem, ker meso gnjilobe varuje). Krejosot je svitla kot voda, hudo smradljiva tekočina, ki se dobavlja iz šotinega smolnjaka. Minulo je 14 let in kolje še sedaj v vinogradu stoji; špičiti ga ni bilo nikoli več treba. Krejosot se je tedaj pokazal kot najboljši pomoček, da se vinogradno kolje proti hitremu strohnenju zavaruje. V Mainzu je fabrika za krejosotovanje kolov in je tako kolje samo 5 do 8 fl. bolj drago od navadnega. Omenovani pripomočki so sicer vsi dobri, vendar nekateri so nadležni, drugi preumetni in deloma tudi nevarni. Medni vitrijol je hudo strupen. Krejosot pa je tako smradeč, da se ga vinogradniki radi branijo posebno tisti, ki misljijo, da utegne krejosotov smrad tudi na grozdje in vino uplivati, kar se pa do sedaj ni dokazalo.

Bolj praktični so sledeči pripomočki. Ošpičeno kolje se na spodnjem koncu 1 črevlj v visoko nekoliko ožge. Nekateri pomažejo omenjeni del kola 3—4 krat z raztopljenim premogovim smolnjakom (Steinkohlentheer), ki se dobi v štacunah; dobro mu je tudi nekoliko navadne smole primesati. Še boljše storijo tisti, ki staro, dobro izsušeno, že ošpičeno kolje postavijo za par dni v apneno vodo 1—1 $\frac{1}{2}$ črevlja visoko; kolje se potem trdno obrše in z vodenim vitrijolovo kislino pomaže. Vitrijolova kislina (Vitriolsäure) se dobi ali v večjih špecerijskih štacunah ali pa v apoteiki. Kolje s vitrijolom pomočeno se mora na soncu

posušiti in postane trdo, kakor kamen in tripi mnogo let dalje, kakor pa navadno; posebno če se varčno postavlja, t. j. če se mu z železnim ali lesenim kolom potrebne luknje pripravlja, kadar se stavi.

M. Znamenja, po katerih je spoznati dobroto hojevega lesa za stavljene. 1. Hojeva debla zlasti borova po višinah rastoča imajo prednost pred onimi, ki po nizkih in močvirnatih krajih stojé, ker so prva po vetru in vremenu bolj vtrjena in krepkejša od zadnjih. Nizki stan je tudi dostikrat povod, da so krhka in gobata. 2. Ako se deblo na južni stani olušči in če se na odluščeno mesto s kladvom udari, je jaren glas znamenje zdravega, votel in debel pa bolenega drevesa. 3. Sivkaste gumbe in rudečkaste votline po skoriji kažejo na zdravo, nasproti pa belkaste gumbe in sive votline na boleno drevo. 4. Na že podrtem drevesu kažejo svitlo rudečasti letni krogi z bledimi vzmensnimi plastmi na črstvo dobro, nasproti pa sivkasti letni krogi z belimi mehkimi ali vintavimi plastmi na že vsušeno drevo. 5. Kedar podrto drevo glas, ki nastane, če se po njem udari, hitro po sebi dalje sprevaja, je to najgotovejše znamenje njegove dobrote. Če se namreč na jednem koncu debla uho nastavi, na drugem pa kdo rahlo trka, se mora to na prvem koncu dobro čuti. Hitrej in glasnej ko se čuje glas, boljše je drevo!

Koristno olje se dobi v apotekah za male denarje. Ime mu je: sasafrasovo olje (oleum saffras). Posebno dobro je zoper omotico po tobaku; če vlijes par kapljic tega olja na smodko, zgubi omotilno moč. Rabijo to olje tudi pri podkovanju budih konj. Na rutico vlijajo nekoliko tega olja in jo tiščijo konju pod nosnice. Konj pastane miren in se da lepo podkovati. Kmetovalci in kovači zapomnite si to!

Krompir za seme se dobi: pravi orjaški Marmont (Marmont-Riesenerdäpfel, ki je silno rodotvita sorta, v Mahrenbergu pri Jan. Brenčurju za 2 fl. 40 kr. 50 Kilo z žakljem vred; potem rani ameriški rožni krompir (Rosenkartoffel Early Rose pri g. Ruth-u v Zidanem-mostu po 3 fl. 50 kr. 50 Kilo,

Sejmovi na Koroškem meseca maja: 1. v Kapli, v Brezju, v Radensteini, v Dolah; 3. v Feldkirhu in pri sv. Andrašu; 4. v Labodu, v Gornj. Draubergu in v Arnoldsteinu; 8. v Černi; 15. v Doberlivesi; 22. v Celovcu, v Glancu in v Marlborgetu; 26. v Waldensteinu in v Kotičah.

Sejmovi na Štajerskem. 1. maja v Beračah, na Muti, Hajdini, v Vržeju, v Velenju, v Ljubnu, v Lipnici in pri sv. Barbari v Halozah. 3. maja v Loki, na Gori, v Podsredi in pri sv. Križu pri Ljutomeru. 4. maja v Slov. Bistrici, v Konjicah, v Vidmu, v G. Gradu, v Stradnu in pri sv. Jurju pri Celju.

Dopisi.

Od sv. Lovrenca v slov. Goricah. (Grofinja Meranska — Slovenska.) Slavni naš zgodovinar č. g. Davorin Trstenjak piše v 40. št. „Sl. Naroda“, da v žilah grofa Merana t. j. sina nadvojvode Jovana teče slovenska kri; mati mu je namreč Slovenka. Pristavim tukaj nekoliko vesti, ki utegnejo zanimivati zgodovinarje in rodopisce pa tudi slovenskega kmeta, ker vidi, kako včasih tudi človek nizkega stanu, če je priden in mu je sreča mila, pride do visoke časti in blagostanja. Jakob Plohl je bil oče ženi nadvojvode Jovana. Ta Plohl je prave čiste Pesničke korenine sin. Redil se je 27. maja 1774 na levem bregu četrte ure od Pesnice v Grlincih, srejni fare sv. Lovrenca v slov. goricah. Stariši so mu bili Jakob Plohl, mati pa Marija rojena Lupža, pridni kmetovalci v hramu tik ceste, ki drži iz Radgone v Ptuj in ki ima sedaj število 61. — Da bi bil naš Jakob Plohl v Celovcu vožjen, kakor je g. Trstenjak slišal, to menda ni resnično. V poročnih knjigah v Aussee-ju, kder je bil Jakob Plohl poštar in špediter (tedaj ne v Muravi; imam pobotnico v rokah, ki se glasi: *Wir Jakob Plohlische Erben bekennen, dass wir jenes Kapital pr. 196 fl. W. W., welches Anton Plohl, Herrschaft Wurmbergischer Unterthan unserem Herrn Vater Jakob Plohl gewesenen k. k. Postmeister und Güter-Spediteur in Ausse etc. etc.)*) je zapisano 31. maja 1802 je bil Jakob Plohl z Marijo Ano Pile, mlinarsko hčerjo, oba samskega stanu, poročen. Iz tega zakona se je rodilo 14 otrok, 5 fantov in 9 deklic. Najstarejša je bila Ana Marija, rojena 9. januarja 1805. Ta je pozneje postala žena nadvojvoda Jovana in od cesarja za grofico Meransko proglašena. Jožef Franc Plohl, drugorojeni je prevzel po smrti očetovi ([†] 24. aprila 1828) v Aussee-ju pošto; pozneje se je preselil v Leoben, ker je nadvojvoda Jovan lastovo posestvo za se kupil. Jožef Plohl je imel 2 otroka. Prvi po imenu Karl, rojen 1. 1833 je bil oficir, po smrti očetovi pa poštar v Leobnu, kder je umrl in zapustil sina in hčerko, koja 2 otroka da sedaj grofica Meranska na Dunaju odgojevali. Ta dečko je sedaj jedini še živi Plohl. Našega Jakoba Plohla drugi sinovi niso imeli zaroda. Alojzij se mu je utopil kot 4-letni dečko, Jakob in Eduard sta po porodu umrli, Janez rojen 1. 1815 je kot obrist umrl. Ženski zarod Jakopov pa živi menda še mnogoštevilno po raznih deželah. Terezija je omožena z nekim visokim plemičem poljskim v Lvovu; Amalijo ima dr. Werle v Gradeu . . . V Grlincih je domačijo prevzel mlajši brat Anton in zapustil 2 hčeri, ki ste obedve vzole 2 brata iz Levanjec fare sv. Vrbana. Starejša Marija (19letna) je vzela Franca, mlajša Katreja (16letna) pa Martina Gomilšaka. Marija je šla gospodinjevat Gomilšakovim v Levanjce, Katreja pa je ostala na Plohlovih domačiji; njeni zarod še sedaj vrlo kmetuje v Levanjcih in

Grlincih. Kako je Jakob Plohl prišel na Gornjo-Stajersko, to sem drugače pripovedati slišal, kakor poroča g. Trstenjak. Prilično hočem naznaniti.

J. M.

Iz Ponkve. (Turške ceste) t. j. nedopovedljivo slabe steze imamo pri nas. Kdor tega ne veruje pa naj pride gledat, ali še boljše, naj se da peljati skozi Lipoglav. Draga je, draga ta cesta, pa strašno zanemarjena. Ko bi človek bolnika po njej k враčniku peljal, umreti bi mu moral na stezi. Pri plačevanju nas nihče ne zgreši. Mnogo doplačujemo, da se gospodje iz Šmarja po gladki cesti vozijo v Celje, a za Ponkovljane, ki imamo dokaj žita, vina in lesa prodati, ni moža, ki bi okrajinom odbornikom glasno in srčno na ušesa zatobil, naj bi dali stezo od Lipoglave skozi Ponkvo v Celje popraviti, sicer se je batit, da si bo kak vozač na tej stezi še jezik pregriznil ali drobovino iz sebe zgubil! Možje! bodite pravični, dajte vsakemu svoje in popravite sramotno slabo cesto!

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Velikonočne praznike nam je novi sneg skazil. Hvala Bogu, da je brž zopet spremiol. Upamo, da ni veliko škode napravil. Kljubu slabemu vremenu je bil velikonočni pondelek zbor kat. političnega društva v Borovljah dobro obiskovan. Nemčurški liberalci mu sicer zaprek delajo, kder zamorejo; pa ne bodo ničesar opravili. Naši Rožnodolinci so že do grla siti liberalnega gospodarstva. V Borovljah je slaba z obrtom; puškarji nimajo dela. Sedaj se kaže, da utegne boljše biti. Bog daj; mnogo vrlih delavev je že moralo prejeti za potno palico. — Na Gospesvetskem polju, kder je nekdaj stal rimski Virunum, so izkopali rimske hišo, ki je še precej dobro ohranjena. Posebno se čudijo priprava za kurež v njej; tudi stare podobe po stenah še se poznajo. — Parobrod: Carinthia je 21. aprila začel zopet svoje vožnje po celovskem jezeru od Celovca do Vrbe in nazaj — se ve le pri lepem vremenu. — Celovska hranilnica je ob koncu leta 1875 imela premoženja 8,107.005 fl. 92 kr. — V slovenskem št. Mihelu je nek Lah slovenskega kmetskega fanta, s katerim se je bil sprl, z nožem zabodel in k priči usmrtil. — Krški naš knezoškof Wiery so se te dni podali v Rim k sv. Očetu. Vzeli so seboj 2 kanonika in 2 župnika. Po novinah se že tudi bere, da bodo v kratkem v Salzburg pozvani za nadškofa! Bili so nekdaj že kanonik saleburški.

Od Velikenedelje. Jako veseli nas kmetske Slovence, kendar v novinah čitamo, kako krepko so se naši slovenski poslanci, zlasti naš vrli g. Hermann, za naše pravice potegovali. Hvala vsem! Tem bolj nas pa je žalostilo videvše, da še Slovenci vendarle ne moremo prodreti do džanske enakopravnosti z Nemci. Vendar kar še ni, to bo, to mora biti. Slovenci čemo biti na lastnih tleh, na slovenski zemlji enkrat sami svoji gospodje. Pravica nam mora biti. Za njo se boriti

mo, dokler ne zmagamo! — Naši žandarji so nam letos velikonočno streljanje iz pištol pri cerkvah precej odpravili. Naši fantje so na to prepoved jako srditi. Sicer pa o tem velikonočnem streljanju niso vsi enih misli; hvala in graja se sliši. Da se zlasti pri streljanju iz pištol velikokrat nesreča pripeti, to je resnično. Zato je prepoved zastran pištol gotovo opravičana; vendar da bi se vsem junaškim Jugoslavjanom priljubljeno streljanje odpravilo, to nebi bilo lepo. Pokanje pušek, zlasti pa gromenje možnarjev je vstajenju Kristusovemu, premagavcu pekla, dobro primerno in veličastno! Fantje! Pustite pištote in skrbite rajši za veličastno streljanje iz možnarjev pri cerkvi!

Iz Ljutomerskega okraja. Meseca majnika bomo imeli tukaj volitve v okrajni zastop. Pri teh volitvah bomo Slovenci storili zopet to, kar je naša dolžnost; volili bomo po našem prepričanju tiste može, ki ne zatajujejo naše narodnosti, ki ljubijo naš mili slovenski jezik, niso sovražniki naše vere, skrbijo zato, da se nadloge okraja enako med okrajem razdelé, da ne uživajo samo eni polajščice drugi pa, da bi samo bremena nosili, ki so tudi za to, da bi se naša bremena s časoma zmanjšala. Mi torej ne bomo poslušali na zvijačne besede kakega obžalovanjavrednega nemškutarška, naj si bode v kmečki ali gospoški obleki, ampak po svojem prepričanju in po pridobljenih izkušnjah bomo po stari navadi volili može našega prepričanja in našega mišlenja, in tako spet znovaj potrdili, da je Ljutomer čvrsto naroden okraj, kjer značajni in pridni Slovenci prebivajo.

Čudna prikazen je to, da Veržejski trg za vsako perijodo zmiraj manj zastopnikov v okrajni zastop voli, dokler davki se vendar zmiraj naprej povekšavajo. Prvokrat volil je Veržejski trg 5 zastopnikov drugokrat 4 in zdaj bode le samo tri, nazadnje še morebiti nobenega. V Ljutomeru pa se število zastopnikov zmiraj povekšava.

V Ljutomeru se je minoli teden za vojaške potrebe precej konjev oddalo. Nekteri gospodje v Ljutomeru so pri tem tako se vedli, kakor da je to le njihova milost, da eden ali drug kmet kakega konja proda; to pa ni nič drugega, kakor želja pokazati svojo zmožnost; ali prilizovati se. Tudi v drugem okraju, postavimo v Ormužu, se konji oddavajo in kupujejo, pa se na taki način ne mešetari. Tedaj ni vse zlato, kar se sveti. Goveja živila bode še tudi dobila boljšo ceno, tedaj gospodarji, redite jo lepše.

Iz Celja. (Razne novosti). Naše mesto je imelo lani 74,454 fl. stroškov in 78,935 fl. dochodkov, tedaj se je prihranilo više 400 fl. — Bilo je 10. t. m. ko so na neki strmini premogovih jam v Trbovljih našli nekega 30letnega sicer še nepoznanega delavca mrtvega. Ljudje so sploh mislili, da je nesrečnež pijan bil in se sam skkal. Vendar, ker so se mu na telesu videle nenavadno velike in kakor nalašč vsekane rane, se je začela sodnijska preiskava, da se poižvē, ali se ima tu-

kaj le na nesrečo ali še ob enem tudi na zločinstvo misliti. — 7. t. m. se je v kozolcu Mihala Fliesa po domače Videnšeka, v Kladjem ogenj unel, ki je brž tudi hišni hram užgal in obojno poslopje uničil. Ogenj se je tako naglo širil, da na gašenje niti misliti bilo. Škoda se ceni na 900 fl. — Nova nemška novina: „Cillier-Zeitung“ je ravnokar prvokrat izšla. Urednik jej je neki Wilhelm Goldmann (jud??), ki pravi, da se bo za „verffassungo“ potegoval, ter skušal sprtje in razdraženost narodov miriti (??) Izhajati namisli ta list vsak četrtek in nedeljo. — Na Vranskem je mesto okrajnega враčnika razpisano.

Iz Kamce. († Nusterer. — Seidl). 22. aprila je zaspal zvesti Seidlov prijatelj kramar Nace Nusterer. V nedeljo popoldne je bil pogreb. Oženil se je v postu. Poroka je bila na domu štv. 15. Zapovedal je, da se mu pri grobu mora nemški moliti.

Zdaj zamore g. Seidl svoje „faktično“ stanovnišče posesti. Pri volitvah je namreč napisal v volilni list „Wohnort hier H.-Nr. 15. Zdaj je hiša prazna, pred volitvijo bil je le hlev pod štv. 15. prazen, in vendar se je predzrnil nam Kamčanom v lice pisemo legati; ne vemo ali nas ima za štorove ali kaj!? — Na penzionu so mu $\frac{1}{3}$ priškrenoli, dnino zaprli, posestvo cenili, za pisanko bi ga morali oznaniti za 5704 gld. $65\frac{1}{2}$ kr., nikjer ga radi ne vidijo, tukaj še se pa le šopiri. Človek ima res medvedovo kožo. V nedeljo je bila zopet seja zarad mrtvašnice, ki nam je desetkrat bolj potrebna, kakor Seidl. Gotovo je imel zato že 20 sej v nekterih letih. Z jezikom in s papirom zida, v istini pa nič! G. Koemtu so plačali vsi iz vseh srenj. Iz Brestenice sem videl potrjilo nekega posestnika; „Amtsquittung. Über 12 fl. 81 kr., welche v. G. V. in Treterniz für M. T. und zwar an rückständigem Schulgelde für Jakob Kotzmuth an 11 fl. 55 kr., an Pfändungskosten 1 fl. 26 kr., zusammen 12 fl. 81 kr. an das k. k. Bezirksamt abgeführt wurden. Id est 12 fl. 81 kr. Marburg am 1. März 1871. Der k. k. Bezirkshauptmann. F. Finetti, k. k. Comissär.“

Tedaj eden je plačal po 12 fl. Plačati so morali vsi. Kje so denarji? Ali pri Dr. Koemtu ali pri Seidlu? Mi ne plačamo več. Pritožili smo se zarad neredov pod Seidlm, pa bili bi skoro zaprti. Odgovorni bodo ti, ki ga silama imeti hočejo.

A. H., kamčan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ljudje so že tudi po mestih zapravljlivega gospodarstva liberalcev siti in so začeli konservativno voliti. Tako je bilo te dni v Celovcu. Liberalci so pri volitvah v srenjski zastop popолнem propadli. Izvoljeni so čisti konservative in, o groza za liberalna nemčurska ušesa, znani Slovenec in katehet Einspieler, potem konservative Schuster, Flach, Braumeister, Rieder

in Pamprl. — V Predarlskem so ljudje silno veseli, da je deželni zbor sprejel novo šolsko postavo, kakoršna sodi za otroke katoliških starišev. Od vseh strani pošiljajo stariši poslancem svoje zahvalnice. — Dunajski Judi in denarni mogotci so po judovskem listu razglasili lažnjiva pisma, koja je pre ruski poslanec pisal l. 1870 zoper Avstrijo in Turčijo, grof Andrassy pa zoper Rusko. Vsled teh pisem so ljudje mislili, da bo vsak trenutek vojska počila med Avstrijo in Rusijo. Ta strah pa je posestnike papirne in srebrne rente naklonil, da so kar hiteli na borzo, da se ujih znebijo in prodajo. Renta je padla na 62, reveži so tisoče in tisoče goldinarjev zgubili. Drzni denarneži pa se sedaj smejo in na tihem rento nakupujejo. — S 1. majem obvelja nova štampelska postava, o kateri bodemo prihodnjič potrebno razložili. — Avstrijska hranilnica na Dunaju bila je do sedaj silno premožna, toda jeni kurator in bivši ustavnoverni minister in jezuitožerec dr. Giskra je takoj lepo gospodari, da je na borzi zgubila 2 milijona in pri českih volitvah l. 1873 celih 7 milijonov; Giskra sam pa slovi kot milijonar! — Naši in magjarski ministri še se niso porazumili. Svitli cesar pa še tudi niso odločne besede spregovorili; pravijo, da padejo sedanji ministri in da pridejo na njih mesto drugi — sami uradniki! — Ogerski ministri so sklenoli reč še nekoliko odložiti, ker nebi radi bili, da bi minister Tisza odstopil, kakor jim ta storiti žuga, če mu naši v vsem pravne dajo. Vsled grozne povodnji so začeli ljudje na Ogerskem hudo umirati; lani jih je v Budapeštu meseca marca umrlo 25, letos pa 163; večjidel po hudem katarju v črevih. Mesto Kološvar na Erdeljskem je vse v enem ognju, tri dni in tri noči že gori. Prebivalcev šteje 24.000. — Nadvojvoda Albreht, slavni premagavec Lahov pri Custoczi je odšel v Osek, Petrovaradin in Zemun pregledovat naše vojne in trdnjav. — V Dalmacijo namisljijo poslati 12.000 ali celo 50.000 mož!

Vnanje države. Ruski car pride sredi maja na Česko v Skalničko mrzlo kopališče. Rusko brodovje se zbira v Črnom morju; pravijo, da bodo Rusi pri bodoči delitvi Turške zasedli vse južno pobrežje z Malo-Azijo vred.

Hercegovinski vstaši, kakih 4500 mož, so Muktar-pašo, ki je imel kakih 10.000 mož, pri Krstecu natepli in mu pobili 1200 muselmanov; sedaj ga po visokem skalovju nastavljeni držijo zaprtega v Gačkem dolu, da ne more ne naprej in ne nazaj. Sultan mu je paslal 10 bataljonov na pomoč. Dosedaj so Turki za vsem v Hercegovini zgubili 17.000 mož. V Bosni je bil pri Risovacu 15. aprila hud boj. Naposled je moral 6000 Turkov pred vstaši bežati v Banjoluko. Vojvoda Golub napada trdjava Grahovo. V Grmečki gori se je zbralo 3000 dobro orožanih vstašev. Naglo je iz Serajeva prilomastilo 1200 Turkov, ki so 22. aprila precej srčno zgrabili Kristijane; ali ti so Turke vrgli nazaj in jih 220 pobili. Glo-

boko v Bosni pri trdnjavi Travniku zbira franci, škanski frater Franjo tamоšnje Katoličane in jih oroža zoper Turke. V mestu Unacu so se Kristijani utaborili in mesto s šancami zavarovali; 19. aprila jih je naskočilo 1500 Turkov. Nastal je ljut boj; naposled so Turki morali tepeni pobegnati; ali vse mesto je pogorelo. Skoro bo vsa Bosna čutila moč srditih vstašev. Če se polastijo mest Banjeluke, Serajeva in Tiāvnika, potem je Bosna za Turke zgubljena!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXXV. Po dolgem hojenju pridemo naposled do prostorne dvorane, kjer je 8 pisano oblečenih vojakov stražilo, ki so prihajajočim kardinalom, škofovom, knezem itd. vojaški salutirali. Tukaj smo vstopili tudi mi in svojo površno obleko odložili; potem smo mimo stražaja, ki je vstopne liste pobiral, prišli skozi nizke dveri v pravo zbornico. Bilo je že zbrane mnogo gospode. Gospé in gospodične bile so od glave do nog zagrnjene v črna oblačila ter stale v poslednjem oddelku sobane. Moja prva misel je bila na Cabeja v sv. evangeliju ter sem skušal prileziti do prve vrste naprej, kar se mi je tudi posrečilo. Misil si sem, krivice nikomur ne delam, veliki možakarji lehko črez mene vse vidijo, jaz pa črez nje ne. Bila je $\frac{1}{2}$ 12 ura. Očesa vseh bila so vprta na desno stran proti vratam s škrlatom zagrnjenim. Skozi ta vrata so imeli priti sv. Oče. Srca so nam nemirno tolkla; vsaka minuta čakanja bila nam je neznano dolga. Večkrat je prišel v sobano gledat kak strežnik, a zopet taho spremiol. Naposled prideta 2 pisarja, si pripravita peresa in se posadita k oknu za zagrinjalo. Ura bije 12. Pija ljubeznivega še le ni hotlo biti! Ne vem če se mi je kedaj čas tako mudno pomikal, kakor takrat. O $\frac{1}{2}$ 1 uri se dveri široko odpró, dva strežnika vstopita in za njima se prikažejo Pij IX. za njimi pa cela truma duhovniških in svetnih spremjevalcev. Komaj smo zagledali sv. Očeta, v beli obleki kakor sneg, je po vsej sobani zružilo — vsi smo padli na kolena, kakor da bi nam nevidna moč bila nagloma noge podmeknila. Sv. Oče so nas sedaj milo pogledali, prijazno povzdignili roko in nas blagoslovili; potem so se podali do svojega trona, ki je bil dve stopinji više nad tiami. Nad tronom je bilo razpeto škrlatasto nebo. Še vedno smo bili na kolenih! Sedaj nam z roko pomignejo in vstanemo! Na to stopi naprej knez Windischgrätz, se globoko prikloni in bližavši se tronu, poklekne in poljubi križ na šolnih sv. Očeta, ki mu stojé prijazno roko podajo v poljub; potem se vsedejo na tron. Sedaj je začel jasni knez s trepetajočim glasom brati naše pismo udanosti ali adreso do sv. Očeta. Papež so mirno in pazljivo poslušali na vsako besedo; le nektere-

krati so z belo glavo prikimali in z desnico rablo zmezili. Kedar je knez branje skončal, je zopet pokleknol in sv. Očetu izročil lično vezano pismo. Sedaj se vzdignejo Pij IX. in začnejo iz prva milim in potem čedalje bolj krepkim glasom govoriti tako, da smo se vsi začudili. Govorili so laški! Mnogokrat sem bral, da sedanjemu papežu iz lica sije neka posebna častitljivost, ki tudi krivoverce presunja! To je gotova resnica! Ko so sv. Oče govorili, je vladala po vsej sobani nepopisljiva tihota le tu pa tam smo zaslišali kak vzdihljek, proti koncu govora pa je nastalo ihtjenje in joč!

(Nastavek prih.)

Smešničar 18. Kmet je imel ženo pijanko. Hotel jo je pijančevanja odvaditi. Dal je tedaj na dno jene navadne kupice namalati — samega peklenšeka, da bi se ga, piti hoteča, ustrašila. Toda žena se peklenška ni ustrašila, marveč še bolj je pila rekša: „peklenšku pač kapljice ne privoščim“. Na to veli kmet peklenška zbrisati in namalati angeljčka. Ali tudi to ni pomagalo in ko jo je nekokrat mož kregal, mu je djala: ljubi mož, ne srdi se, angeljček v moji kupici je tako lep, da ga moram večkrat na den pogledati! Žena je ostala, kar je bila — pijanka!

Razne stvari.

(Palacki-jeva svečanost) se je 22. aprila vršila tudi v Mariborski čitalnici. G. profesor Valenčak je v prelepi besedi proslavljal 70letnega, českega zgodovinarja, ki je ravno dogotovil zgodovino česke dežele in českega naroda. Svečanosti se je udeležilo mnogo slovenskih gospodov, gospa in gospodičin. Bil je veseli večer.

(Strašno hudo delstvo) je storil nek delavec, ki je pri G. Kungoti pri Mariboru 24. aprila ob dveh popoldne krčmarico v hišo zaprl, roparski napadel, 24 krat z nožem zabodel in zavolj ljudi odbežal, tolovaja so vlovili pod svinjskim blevom. Krčmarica je na smrt ranjena.

(Bralno društvo) se je osnovalo pri sv. Miklavžu nad Ormužem. Predsednik mu je č. g. župnik Majhenič, podpredsednik nadučitelj g. Repič, blagajnik č. g. kaplan Skuhala, tajnik g. M. Robič in odborniki gg. posestniki Tomažič, Pajek, Kranjec in Kolarič. Letni donesek znaša 60 kr.

(G. Pešarc) sodnijski adjunkt in vselej iskreni slovenski narodnjak v Mariboru pride za okrajnega sodnika v Slov. Gradec!

(Spremembe v Lavantinski škofiji). Č. g. Anton Šerf župnik v Svetiujah in č. g. Stefan Trafela župnik v Selnicu stopita v pokoj; č. g. gg. kaplana Jakob Košar in Alojzij Šijanec postala sta provizorja. Č. g. Juri Bezenšek je dobil faro Čadramsko.

(Dražbe). 29. aprila J. Velušek v Starem trgu 1644 fl., Jož. Fradl na Vrangi (3.), Jož. Jaglič v Lobnichofnu 10.179 fl. (3.), Jož. Seifried v Ormužu 8900 fl., Anton Potočnik v Koreni (3.), Fr. Podgoršek v Šoštanju 1400 fl. — 1. maja Fr.

Babič v Wurmatu 3641 fl., Liza Gobec v Zibiki (2.), Juri Kolar v Oplotnici (2.). — 2. maja Jan. Seifried v Lobnici (3.), Anton Lamprecht v Langeku 5043 fl. — maja Grof Mensdorf pri Novicerki 11959 fl. (2.), Ana Kosj v Ormužu (3.), Jož. Roršek v Statenbergu (2.). — 4. maja Sanderly v Celju 25.860 fl. (2.). — 5. maja Nina Gajer v Starivasi 13.290 fl., Jan. Levak v Volčjem 4708 fl., Jož. Drofenik v Nezvišu (3.), France Lasbaber v Trbegovcih 1000 fl.

Listič uredništva: Ljutomerska posojilnica, g. Nedoržko, iz Radgona, č. g. Mežnarič in dekan Frie in g. Hesse prihodnjic!

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrilih.
(1 Hl. = 1⁶³/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Tursica	Proso	Ajda
	fl. kr.						
Maribor	8 20	6 50	—	3 60	4 90	—	4 80
Ptuj	8 —	6 40	5 50	2 80	4 60	4 20	5 50
Slov. Gradec	9 43	6 83	6 50	3 74	4 87	7 80	5 69
Gradec	8 71	6 82	5 —	3 78	4 80	—	5 50
Celovec	9 40	6 42	5 82	3 82	4 39	3 30	5 04
Ljubljana	8 61	5 69	4 10	3 57	4 88	4 39	5 37
Varaždin	7 95	4 85	4 60	3 50	4 40	—	4 80
Šoštanj	8 13	8 10	5 69	3 25	5 53	5 20	4 88
Dunaj 100 Kg.	11 32	8 40	10 —	9 50	6 15	—	—
Pešt	11 —	7 90	7 62	9 92	5 10	—	—

Lotterjne številke:
V Trstu 22. aprila 1876: 9 51 38 66 79.
V Linetu 32 79 21 65 2.

Pribodnjé srečkanje: 6. maja 1876.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 63 — — Srebrena renta 67 — — 1860-letno državno posojila 109 — — Akcije narodne banke 864 — Kreditne akcije 116 — — Napoleon 9 53 — Ces. kr. cekini 5 72 — Srebro 105 50

Priporočba.

Franjo Krašovic,

zlatar v Celju hiš štev. 21. v gospoški ulici
se priporoča preč. duhovščini in farnim predstojnikom za izdelovanje pozlatarskih del, ponovljenje altarjev, tabernakeljnov, lee, prižnic, okvirjev in različnih podob. Tudi iz novega izdeluje se vsakem slogu, prav okusno, dogotrajno, po nizki ceni. Vsa naročila se vestno izpolnujejo.

Spričevala imam od prvih mojstrov v Beču in znatenitih drugih, pri katerih sem mnogo let delal. Tudi od preč. g. župnikov, pri katerih sem kaj zgotovil, zamorem ugodna spričala pokazati.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Krašovic.

Pravi WILHELMOV
antiartritični antirevmatični
čaj za čiščenje krvi

(Čisti krv zoper protin in revmatizem.)
je kot

spomladno zdravljenje

edino gotovo zdravilo krv čisteče sredstvo,

S prvoljenjem
e k. dvorne
pisarne vsled
sklepa na Du-
naju 7. dec.
1858.

ker je od
prvih medi-
cinskih
avtoritet
Evrope

Vsled Nj. Vel.
Najvišjega po-
velja zoper po-
narejenje zava-
rovano. Dunaj,
28. marca 1871.

z najboljim uspehom upotrebljevano bilo.

Ta čaj čisti celi organizem; preišče, kakor nobeno drugo sredstvo, dele celega trupla in odvrne iz njega po nastranjem upotrebljevanju vse nečiste za bolezen nabrane reči; tudi je učinek gotovo ustajajoč.

Temeljito ozdravljenje protina, revmatizma, otročjih žil in zastarih trdovratnih bolezni, vedno gnoječih se ran, kakor vseh spušajev pri spolnih boleznih in po koži, mozolov po telesu ali licu, lišajev, sifilitskih ran.

Posebno ugoden uspeh je imel ta čaj pri zagnjetjeni jeter in vranice, enako pri zlati žili, zlatencu, silnem bolenju po čutnicah, kitah in udih, potem pri tišanju v želodcu, vetrovih, zaporu, scavnih nadlogah, močenju, možkem oslabljenju, toku pri ženah.

Bolezni, kakor bramorji, žlezni otok, ozdravijo naglo in temeljito, ako se pije čaj neprehljivo, kajti on je hладеće sredstvo, ki aztopi in žene scavnice. Celi kup spričeval, pripoznavalnih in pohvalnih pisem, ki se tirjane zastonj dospošljajo, spričuje resničnost zgorej uvajenih razlogov.

**Svarimo pred
ponarejanjem.**

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaju ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, po 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podlukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj dobiva v Mariboru pri Alojziju Kvandestu, v Celju pri Fr. Raušerju in v Baumbahovi apoteiki, v Mozirju pri Tribue-u, v Podčetrtek pri Müllerju, v Slov. Bistrici pri Janezu Janošu, v Slov. Gradeu pri Kaličarju, v Ptuju pri Drag. Girodu, v Varaždinu pri dr. Hattlerju in v Ljubljani pri Lasniku, apotekarju.

Preselitev.

Dovoljujem si naznanjati čestitej duhovščini in p. n. občinstvu, da sem zarad razširjenja obrta svojo pozlatarsko delavnico iz C. Schrameljeve hiše prestavil v

Kartinovo hišo štev. 3.

(Schmiderergasse)
v koroškem predmestju.

Priporočam se uljudno še zanaprej za obilna naročila, katera si budem prizadeval točno, okusno in po mogoče nizki ceni izvrševati ter si do sedaj skazano zaupanje ohraniti.

Oroslav Čuček,
pozlatar.

Naznanilo.

Podpisani si dovoljuje p. n. občinstvu naznati, da proda svoj vinograd v Oklukovi gori v Sromljah s stanovanjem vred, ki ima tudi 2 kleti, 2 kamrici in kuhinjo. Vinograd nese na leto po 100 veder, zraven je še praznega zemljišča za 50 veder novine. Cena je 2300 fl. Tudi sta 2 soda po 60 in 80 veder prav dobrega lanskega vina na prodaj. Kdo želi eno ali drugo kupiti, naj se do 10. maja pri meni oglasti.

Ignac Stermecki
v Podrsedi pri Kozjem.

Javna zahvala

zavarovalnemu društvu Viktorija.

7. aprila t. l. je meni podpisanim ob 8. uri zvečer gospodarsko poslopje na neznan način pogorelo, ktero je bilo pri zgoraj imenovanem društvu zavarovano. Danes 15. aprila je bila škoda pregledana, in od gospoda glavnega agenta Konstantin-a Trappa popolnoma in pošteno poplačana. Podpisani toraj zavarovalnemu društvu „Viktorija“ in vsem njenim namestnikom svojo prisreno zahvalo izreka in vsem posestnikom kot pravično priporočuje.

V Črnolici, župnija sv. Jurja n. j. Ž. 15. aprila 1876.

L. S. Dr. Iparic m./p. **France Čater** m./p. **Marija Čater** m./p.

Za malarje in lakirarje!

Priporočam svojo zálogo zmletih oljnato-firne-živih bary, oljnatega firneža, trpentina, kopalovega laka, suhih bary, čistega zlata v listkih, srebra, mednih plošč, vsakovrstnih ščetek ali penzelnov in drugih ščetinastih reči, vse po najnižji ceni. Pri večjih naročilih še bolj znižujem ceno. Vnašnjim naročilom hitro ustregam.

H. Billerbeck,
malar in lakirar
v Mariboru v gosposki ulici.